

Dezabilități civile și handicap: cine poate aplica.

Recunoașterea dizabilității civile și a handicapului nu depinde decât de comisiile medicale care vor stabili natura patologiei.

Având în vedere numeroasele cereri de clarificări care vin în serviciul nostru, considerăm că este important să facem unele clarificări cu privire la posibilitatea sau nu de a solicita o vizită pentru a constata dizabilități civile și handicap.

Orice persoană, adultă sau minoră care are o deficiență, pierdere sau anomalie a unei structuri sau a unei funcții, la nivel anatomic, fiziologic și psihologic, poate solicita o vizită de evaluare.

Prin urmare, orice persoană căreia i sa constatat o boală sau un handicap are dreptul absolut de a solicita o verificare a invalidității civile. Numai comisia medicală ASL și, mai târziu, comisia INPS va evalua situația clinică a solicitantului și va decide asupra dreptului sau nu la recunoașterea dizabilităților civile și a handicapului sau a unui handicap grav.

Orice opinie formulată a priori, adică înainte de examinarea medicală efectuată de comisiile competente, trebuie considerată doar o opinie și, prin urmare, absolut **fără caracter obligatoriu** în scopul depunerii cererii.

Acest lucru se datorează faptului că, așa cum sa menționat deja, nu este în competența **altor subiecte**, în afara comisiilor care vor efectua evaluarea, să poată exprima o evaluare din punct de vedere medical-juridic, evaluare strict rezervată comisiilor menționate anterior. Prin urmare, partea interesată poate depune o cerere de evaluare în orice moment, pe baza cererii sale, numai pe documentația medicală aflată în posesia sa, în cazul în care patologiiile constatate sunt. Această documentație medicală trebuie

prezentată în momentul vizitei în conformitate cu ceea ce a fost declarat în certificatul întocmit de medicul de familie.

Vizite unice.

Întrucât, pentru a obține atât dizabilități civile, cât și situații de handicap, procedura, în ambele cazuri, este aceeași, art. 6 din Legea 80/2006 a introdus unele noutăți privind simplificarea obligațiilor administrative pentru persoanele cu dizabilități, oferind posibilitatea, la cererea părții interesate, de unificare a vizitelor de evaluare. Aceasta înseamnă că cererea de verificare a dizabilităților civile și a handicapului poate fi prezentată într-o singură cerere. Astfel, cele două evaluări se vor desfășura simultan, fără a fi nevoie de două vizite diferite, cu dificultățile pe care această procedură le-a provocat în trecut: depunerea unor întrebări distincte, prelungind astfel considerabil timpurile (articolul 6 din Legea 80 / 06).

Diferența dintre dezabilități civile și handicap.

Invaliditate civilă.

În ceea ce privește posibilitatea de a solicita o vizită pentru a constata invaliditate civilă, art. 2 din Legea nr. 118/71 privind normele în favoarea civililor cu handicap și a celor cu dizabilități stabilește că: "*... cetățenii afectați de dizabilități congenitale sau dobândite, oligofrenii de natură organică sau dismetabolică, deficiențe mintale care rezultă din defecte senzoriale și funcționale care au suferit o reducere permanentă a capacității de muncă de cel puțin o treime sau, dacă au împlinit vârsta de 18 ani, care au dificultăți persistente în îndeplinirea sarcinilor și funcțiilor vârstei lor*".

Handicap.

Articolul. 3 din Legea 104/92 definește statutul de handicap, după cum urmează:

3. Subiecți eligibili.

1. O persoană cu dizabilități este una care prezintă o tulburare fizică, mentală sau senzorială, stabilizată sau progresivă, care cauzează dificultăți de învățare, relații sau integrare în muncă și care generează un proces de dezavantaj sau marginalizare socială.

3. Dacă dizabilitatea individuală sau multiplă a redus autonomia personală, corelată cu vârsta, pentru a face o intervenție permanentă, continuă și globală în sfera individuală sau în sfera de relație necesară, situația preia gravitatea. Situațiile recunoscute ca fiind grave determină prioritățile în programele și intervențiile în serviciul public.

Reguli de referință:

- [Legea din 5 februarie 1992, nr. 104](#): "Legea cadru pentru asistență, integrare socială și drepturile persoanelor cu handicap". (Publicat în G.U., 17 februarie 1992, nr. 39, S.O.).
- [Legea din 30 martie 1971, nr. 118](#): "Transformarea în lege a D.L. 30 ianuarie 1971, n. 5 și noile reguli în favoarea civililor mutilați și cu dizabilități" (G. U. 2 aprilie 1971, nr.82)

Pentru a afla mai multe:

- număr gratuit **800.810.810**
- din străinătate și de la telefoane mobile până la numărul **06 455 39 607** (costul apelului este legat de planul tarifar al operatorului utilizat)

- scrieți expertului: superabile@inail.it

vă informăm că **centrul de contact SuperAble INAIL integrat este multilingv.**

Invalidità civile e handicap: chi può presentare domanda.

Il riconoscimento dell'invalidità civile e dell'handicap spetta soltanto alle commissioni mediche che accerteranno la natura della patologia.

Considerando le numerose richieste di chiarimento che arrivano al nostro servizio, crediamo sia importante fare alcune precisazioni riguardo alla possibilità o meno di presentare domanda per visita di accertamento dell'invalidità civile e dell'handicap.

Può presentare domanda di visita di accertamento qualsiasi persona, maggiorenne o minore che abbia una menomazione, perdita o anomalia di una struttura o di una funzione, sul piano anatomico, fisiologico, psicologico.

Pertanto, **ogni persona** a cui è stata riscontrata una malattia o menomazione ha assoluto diritto a fare richiesta di accertamento dell'invalidità civile. Saranno soltanto la commissione medica dell'ASL, e in seguito la commissione INPS, a valutare la situazione clinica del richiedente e decidere sul diritto o meno ad un riconoscimento dell'invalidità civile e di handicap o di handicap grave.

Qualsiasi opinione formulata a priori, cioè prima della visita medica da parte delle apposite commissioni, è da ritenersi soltanto un parere e, quindi, **assolutamente non vincolante** allo scopo della presentazione della domanda. Questo perché, come già precisato, non rientra nelle competenze **di altri soggetti**, al di fuori delle commissioni che effettueranno l'accertamento, poter esprimere una valutazione dal punto di vista medico-legale, valutazione riservata strettamente alle suddette commissioni.

Pertanto, l'interessato potrà presentare domanda di accertamento in ogni momento basando la sua richiesta soltanto sulla documentazione sanitaria in suo possesso dove risultano le patologie riscontrate. Tale documentazione medica dovrà essere presentata all'atto della visita in conformità a quanto è stato dichiarato nel certificato redatto dal medico di famiglia.

Visite unificate

Poiché per ottenere sia l'invalidità civile sia la situazione di handicap la procedura, nei due casi, è uguale, l'art. 6, della Legge 80/2006 ha introdotto alcune novità a proposito della semplificazione degli adempimenti amministrativi per le persone con disabilità, offrendo la possibilità, a richiesta dell'interessato, di unificazione delle visite di accertamento. Questo significa che può essere presentata in un'unica domanda la richiesta di accertamento

dell'invalidità civile e quella dell'handicap. In questo modo i due accertamenti saranno effettuati contemporaneamente senza necessità di essere sottoposti a due diverse visite con le difficoltà che questa procedura comportava in passato: presentazione di distinte domande allungando, in questo modo, considerevolmente i tempi (*Art. 6, della Legge 80/06*)

Differenza tra invalidità civile e handicap

Invalidi civili

Per quanto riguarda la possibilità di fare richiesta di visita di accertamento dell'invalidità civile, l'art. 2 della Legge 118/71, riguardante le norme in favore dei mutilati ed invalidi civili, stabilisce che: *"... si considerano mutilati ed invalidi civili i cittadini affetti da minorazioni congenite o acquisite, anche a carattere progressivo, compresi gli irregolari psichici per oligofrenie di carattere organico o dismetabolico, insufficienze mentali derivanti da difetti sensoriali e funzionali che abbiano subito una riduzione permanente della capacità lavorativa non inferiore a un terzo o, se minori di anni 18, che abbiano difficoltà persistenti a svolgere i compiti e le funzioni proprie della loro età"*.

Handicap

L'art. 3 della Legge 104/92 definisce lo stato handicap nel seguente modo:

3. Soggetti aventi diritto.

1. *È persona handicappata colui che presenta una minorazione fisica, psichica o sensoriale, stabilizzata o progressiva, che è causa di difficoltà di apprendimento, di relazione o di integrazione lavorativa e tale da determinare un processo di svantaggio sociale o di emarginazione.*

3. *Qualora la minorazione, singola o plurima, abbia ridotto l'autonomia personale, correlata all'età, in modo da rendere necessario un intervento assistenziale permanente, continuativo e globale nella sfera individuale o in quella di relazione, la situazione assume connotazione di gravità. Le situazioni riconosciute di gravità determinano priorità nei programmi e negli interventi dei servizi pubblici.*

Normative di riferimento:

- [**Legge 5 febbraio 1992, n. 104**](#): "Legge-quadro per l'assistenza, l'integrazione sociale e i diritti delle persone handicappate." (*Pubblicata in G. U. 17 febbraio 1992, n. 39, S.O.*).
- [**Legge 30 marzo 1971, n. 118**](#): "Conversione in legge del D.L. 30 gennaio 1971, n. 5 e nuove norme in favore dei mutilati ed invalidi civili" (G.U. 2 aprile 1971, n. 82)